

kristelig, men saalænge der overhovedet har været religiøs Kultus til, have altid frivillige Gaver spillet en betydelig Rolle med Hensyn til Opretholdelsen af en saadan Kultus og med Hensyn til de Geistliges Underholdning, og jeg skal endnu sige til, at jeg for min Person ikke engang vet kan skjønne, at der er noget Stødende i, at der er en frivillig Ydelse i Anledning af Sakramenterne. Hvis jeg ikke tager feil, har den første Indførelse af Offer i den kristne Kirke fundet Sted netop ved et Sakramente ved Nadveren, hvorom, saavidt jeg veed, Ordet „Oblat“ endnu bærer et tydeligt Vidnesbyrd. Jeg skjønner ikke, at der kunde være noget Stødende i, at der ogsaa gaves Accidenter ved de sakramentale Handlinger. Det er saaledes min Formening, at det klarste og tydeligste Forhold overhovedet vil komme frem, naar man blot affkaffer al Evang, naar man blot gør det Hele frit, da vil Offer-ydelsen og Accidentfydelsen vende tilbage til den smukke og gode Stilling, som den oprindelig har havt. Dermed vil jeg paa det Bedste anbefale dette Forslag.

Casse: Følge den Stilling, som nærværende Sag har indtaget efter den Afstemning, som fandt Sted igaar, kan det naturligvis, tør jeg sige, ikke falde mig ind at komme ind paa de forskjellige Wendingsforslag, der fra Mindretallets Side ere stillede, og som foretten ogsaa have faaet en, jeg tør næsten sige, mere end tilstrækkelig udførlig Behandling af Mindretallets Ordfører (Klein). Jeg skal kun tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af det Foredrag, som i dette Dieblif blev holdt af det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Ussing), og gjør dem blot, fordi der her er Spørgsmaal om Forhold, hvis rette Belysning ikke blot knytter sig til Sagens Stilling for Dieblifket, men ogsaa ved enhver Forhandling af Sagen vil have sin Betydning. Det, jeg for det Første ikke kan bifalde, er den Udtalelse, der kom fra den ærede Rigsdagsmand om, at man ikke skulde optage Forbudet mod Offer i det Hele ved visse Handlinger, fordi det ikke vilde lade sig gjøre fuldstændig at overholde det. Grunden, hvorfor jeg bestemt

maa udtale mig herimod, er næsten Formen, hvorunder Tanken er bleven gjort gjældende. Naar Loven kommer til at indeholde en Bestemmelse om, at der ikke maa modtages Offer i Anledning af de kirkelige Handlinger, som Loven betegner som saadanne, for hvilke der ikke maa erlægges Offer, saa har man i hele Geistlighedens Stilling, saa har man i de enkelte geistlige Embedsmænds Personlighed — det tør man forudsætte — en sikker Garanti for, at hvad der er forbudt, ikke vil blive overtraadt. Vist er det, at Mindretallet i sin Betænkning har udtalt, at Meningen med Forbudet ikke kunde være at sætte et bestemt Forbud mod under noget Forhold at modtage en Gave, som af Velvillie fra Menigheds-medlemmets Side maatte blive ydet Præsten, men med denne Udtalelse har det ganske vist ikke været Mindretallets Hensigt at betegne, at man vilde gaabe en Udvei til at omgaa Forbudet. I det Forbudet mod at modtage Offer for saadanne Handlinger eksisterer, maa det være overladt til den samvittighedsfulde og tillige hensynsfulde Geistliges eget Skjøn, om det kan være rigtigt for ham at modtage, hvad der bydes ham. Jeg vil der henholde mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand nævnte som Exempel. Var en kirkelig Handling foretagen i Aarets Løb, og der saa som egenlig Offer f. Ex. ved Jul eller Nytaarstid blev budt Præsten Mere, end der ellers pleiede at blive budt ham, ser jeg slet ikke, at der i Grunden vilde være nogen Overtrædelse af Forbudet tilstede, naar Offeret ikke fremtræder under nogen anden Karakter end som en Ytring af det paagjældende Menighedsmedlems Velvillie mod Præsten. Men den ærede Rigsdagsmand antydede, at det vel kunde være Tilfældet med en Gave, given snart efter den kirkelige Handlingens Foretagelse, at Præsten, dog i Grunden kunde sige sig selv, at det var af den Grund, han fik den, og der vil jeg sige, at den Præst, som modtager Gaven, naar han har den Tanke, at Ydelsen staar i Forbindelse med den Handling, han har foretaget, og for hvilken det er forbudt ham at modtage Offer, vil forse sig, og han maa, naar det gjælder om at overholde Loven, udsætte sig for alle de Ulemper, der maatte